

Summit EU – západní Balkán

Bruselské prohlášení, 17. prosince 2025

My, vedoucí představitelé Evropské unie (EU) a jejích členských států, jsme dnes po konzultaci s našimi partnery ze západního Balkánu dospěli k těmto závěrům:

1. Dnešní summit je dokladem pevnosti našich vztahů a výhod, které přinášejí našim občanům. Válečná agrese Ruska vůči Ukrajině a přibývající geopolitické výzvy zvýrazňují potřebu **stále silnějších vazeb mezi EU a západním Balkánem**. Tento summit je nejvýznamnější příležitostí v tomto roce, abychom znovu potvrdili strategické partnerství mezi Evropskou unií a západním Balkánem.
2. Znovu zdůrazňujeme, že jsme plně a jednoznačně odhodláni podporovat perspektivu členství západního Balkánu v Evropské unii. **Budoucnost západního Balkánu je v naší Unii**. Rozšíření je reálnou možností, která by měla být využita.
3. Vítáme novou **dynamiku a pokrok, jehož bylo dosaženo od posledního summitu**. Urychlení procesu přistoupení, založeného na důvěryhodných reformách prováděných partnery, spravedlivých a přesně vymezených podmínkách a na zásadě vlastních zásluh, je v našem společném zájmu.
4. Jak je uvedeno v Granadském prohlášení, rozšíření představuje **geostrategickou investici do míru, bezpečnosti, stability a prosperity**. Naléhavé výzvy naší doby vyžadují vytrvalé úsilí. Státy usilující o členství musejí zintenzivnit své reformní úsilí. Souběžně s tím musí Unie posílit vnitřní podmínky a provádění potřebných reforem.
5. EU vítá **závazek** partnerů ze západního Balkánu **dodržovat evropské hodnoty a zásady v souladu s mezinárodním právem a přikládat prvořadý význam demokracii, základním právům a hodnotám a právnímu státu** a očekává, že to prokáží slovy i činy tím, že přijmou odpovědnost a provedou nezbytné reformy, zejména v oblasti základních zásad. Svoboda projevu, nezávislá a pluralitní média, genderová rovnost a výrazná úloha občanské společnosti mají zásadní význam pro zajištění fungující demokracie. EU partnery vyzývá, aby příslušníkům menšin zaručili práva a rovné zacházení.

6. **Inkluzivní regionální spolupráce, usmíření a dobré sousedské vztahy** mají i nadále klíčový význam pro budování společné budoucnosti a pro provádění mezinárodních dohod v dobré víře a s hmatatelnými výsledky, včetně Prespanské dohody s Řeckem a Smlouvy o přátelství, dobrých sousedských vztazích a spolupráci s Bulharskem. Stále je třeba vynakládat rozhodné úsilí na podporu usmíření a stability v regionu, jakož i nalézt a realizovat definitivní, inkluzivní a závazná řešení regionálních a dvoustranných sporů a záležitostí mezi partnery, které mají kořeny v minulosti, a to v souladu s mezinárodním právem a zavedenými zásadami, včetně dohody o otázkách nástupnictví, jakož i zbývajících případů pohřešovaných osob a otázek souvisejících s válečnými zločiny.
7. **Jsme jednotní v naší neochvějně podpoře Ukrajiny a solidaritě s ní** při obraně její svrchovanosti a územní celistvosti před nevyprovokovanou a protiprávní válečnou agresí Ruska. Znovu opakujeme, že podporujeme všeobecný, spravedlivý a trvalý mír na Ukrajině založený na Chartě OSN a mezinárodním právu. Budeme i nadále investovat do multilateralismu a spolupracovat s partnery s cílem mezinárodní právo prosazovat.
8. Soulad se **společnou zahraniční a bezpečnostní politikou EU (SZBP)**, včetně provádění a prosazování omezujících opatření EU a boje proti jejich obcházení, zůstává silným vyjádřením strategické volby partnera. Oceňujeme partnery ze západního Balkánu, kteří již plného souladu dosáhli, a ty, kteří tak dosud neučinili, naléhavě vyzýváme, aby je následovali.
9. EU vítá příspěvky partnerů k misím a operacím v rámci **společné bezpečnostní a obranné politiky EU**. EU nadále podporuje západní Balkán v boji proti kybernetickým a jiným hybridním hrozbám, jakož i zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování a dále posiluje spolupráci při budování odolnosti, mimo jiné prostřednictvím Centra kybernetických kapacit západního Balkánu a Evropského štítu pro demokracii.
10. Vítáme první **partnerství v oblasti bezpečnosti a obrany** na západním Balkáně a zahájení dialogů o bezpečnosti a obraně. Jsme nadále odhodláni pokračovat v podpoře v rámci Evropského mírového nástroje.

11. Jsme stále odhodláni přiblížit partnery ze západního Balkánu k EU již během procesu rozšíření. **Postupná integrace**, uskutečňovaná vratným způsobem a v závislosti na dosažených výsledcích, probíhá v několika oblastech politiky, přináší již nyní konkrétní výhody občanům a připravuje půdu pro přistoupení. Měly by být zváženy další návrhy na postupnou integraci, s výhradou sblížení s příslušným *acquis* EU. Při pokroku v hospodářské integraci by měla být v plné míře zachována integrita jednotného trhu EU a rovné podmínky.
12. Vítáme pokrok, jehož **partneři ze západního Balkánu dosáhli v postupné integraci do jednotného trhu EU**, mimo jiné pokud jde o:
- provádění **iniciativ týkajících se dálnic k jednotnému trhu**, rozšíření **zelených pruhů** mezi EU a západním Balkánem a financování modernizace a **harmonizace hraničních přechodů**;
 - úspěšné přistoupení několika partnerů k **jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA)**, přičemž další partneři jsou rovněž na dobré cestě k přistoupení, čímž se výrazně sníží náklady na bankovní transakce;
 - připojení se k **digitálním iniciativám**, jako jsou centra pro digitální inovace, WiFi4WB a unijní peněženka digitální identity, nebo jejich napodobování;
 - **snížení nákladů na datový roaming** mezi EU a partnery ze západního Balkánu k 1. říjnu 2023, čímž se potvrdil její závazek týkající se režimu EU **pro roaming za domácích podmínek** a související rozšíření na západní Balkán, které občanům umožňuje volat, posílat zprávy a využívat mobilní data kdekoli v EU a v regionu bez dodatečných nákladů.
13. **Plán růstu** urychlí socioekonomickou konvergenci mezi západním Balkánem a EU za předpokladu, že partneři provedou **reformy související s EU**. Plán růstu má potenciál urychlit v příštím desetiletí hospodářský růst v regionu tím, že bude poskytnuto až 6 miliard EUR na reformy a investice. Tato částka doplňuje 29 miliard EUR, které jsou k dispozici prostřednictvím hospodářského a investičního plánu. EU vyzývá k maximálnímu využití bezprecedentních příležitostí, které plán růstu nabízí, prostřednictvím včasného provedení reform.

14. EU zdůrazňuje, že **společný regionální trh** je katalyzátorem hlubší integrace a odrazovým můstkem k jednotnému trhu EU. EU partnery ze západního Balkánu vyzývá, aby s plným nasazením rozvíjeli konstruktivní spolupráci tak, aby se stala skutečností, a k provádění již uzavřených dohod.
15. EU vítá a bude i nadále podporovat posilování konektivity v rámci regionu i s EU, mimo jiné v oblasti energetiky, dopravy a v digitální oblasti. EU nadále podporuje **pokračující úsilí o diverzifikaci zdrojů a tras dodávek energie**. Zvýší se tím naše energetická bezpečnost a sníží závislosti. EU bude i nadále přispívat k transformaci energetiky na západním Balkáně.
16. Společnou výzvou a odpovědností a jednou z klíčových priorit zůstává **řízení migrace**. Ačkoli bylo dosaženo pokroku, je třeba, aby partneři ze západního Balkánu přijali další opatření s cílem plně sladit svou vízovou politiku s EU, bojovat proti převaděčství migrantů a obchodování s lidmi a dále posílit správu hranic, azylové a přijímací systémy a návraty do zemí původu.
17. V souladu s nedávno podepsaným novým společným akčním plánem a s ohledem na zahájení činnosti Evropské koalice proti drogám (ECAD) by s cílem řešit výzvy související s drogami mělo rovněž pokračovat společné úsilí v **boji proti korupci, obchodu s drogami a všem formám závažné a organizované trestné činnosti**, jakož i úsilí o předcházení terorismu a násilnému extremismu a boj proti nim.
18. Skutečnost, že vztahy mezi Prištinou a Bělehradem nejsou normalizovány, stále brzdí oba partnery na jejich evropské cestě. Musejí být provedeny všechny dohody, jichž bylo dosaženo v rámci **dialogu mezi Bělehradem a Prištinou zprostředkovaného EU**, zejména dohoda o cestě k normalizaci vztahů a její příloha. Podpora v rámci Nástroje pro reformy a růst pro západní Balkán je podmíněna tím, že se partneři budou konstruktivně a s dosažením měřitelného pokroku a hmatatelných výsledků angažovat v zájmu normalizace vzájemných vztahů.

19. Zdůrazňujeme, že je důležité nadále vyvíjet oboustranné úsilí v oblasti **strategické komunikace**, včetně informování o přínosech rozšíření a postupné integrace, a že je třeba budovat důvěru, porozumění a celospolečenský konsensus. Spoléháme na naše partnery ze západního Balkánu, že budou s veřejností komunikovat v tom smyslu, že EU je i nadále nejbližším partnerem tohoto regionu, hlavním dárcem a jeho největším investorem a obchodním partnerem, a že svými slovy i činy prokáží svůj závazek prosazovat hodnoty EU a příslušné reformy.
20. Se zájmem očekáváme **příští summit EU – západní Balkán**, který se uskuteční v červnu 2026 v Černé Hoře.

21. Vítkáme skutečnost, že se partneři ze západního Balkánu připojují¹ k tomuto prohlášení.
-

¹ Srbsko se nepřipojilo.